

I am the second witness; it is disqualified – אני הוא עד שני פסול –

OVERVIEW

and I am the second עד, the גט is ruled if the שליח said בפנ"ח כולו ובפנ"ח חציו שליח. The reason is because the גט is either authenticated through קיום, or it is authenticated through the תק"ח (of saying בפנ"ח ובפנ"ח). Previously רב אשי maintained that by שליח and another person recognized the עד שני it is כשר, because (as רב אשי said) פסול וכו' כשר השתא וכו' פסול (as רב אשי said). This means that if the other חתימה is properly authenticated (and not by בפנ"ח) it is כשר. Our תוספות explains how this case of רב אשי is different from the case of רבא.

תוספות asks:

ואם תאמר ומי איכא מידי דאילו אמר בפני נחתם כשר ומשום דאמר אני הוא עד שני פסול – בפנ"ח And if you will say; and is there such a thing that if the שליח would say בפנ"ח, it would be כשר, and because he said, 'I am the second עד', it is פסול?!¹

תוספות answers:

ונראה לרבינו יצחק כמו שאומר בירושלמי² דכי אמר אני הוא עד שני נעשה כנוגע בעדותו – And it is the view of the ר"י that the reason for the ruling of רב אשי is as it states in תלמוד ירושלמי, that when the שליח states, 'I am the second witness' he has a vested interest in his testimony (which makes him an עד פסול); his interest is - דנראה דלכך בא להעיד על חתימת השני כדי שתתקיים עדות חתימתו³ –

For it seems that he is specially coming to testify on the signature of the second עד (the one for whom he is saying חציו בפנ"ח), in order that his testimony on his signature (אני הוא עד שני) should be upheld.

תוספות asks:

ואם תאמר וכיון דטעמא משום הכי הוא למה ליה למימר משום או כולו בקיום הגט כולי – And if you will say; and since the reason the שליח is not believed to say אני הוא עד, is because of this concern that he is נוגע בעדותו, why was it necessary for רב אשי to state that the reason it is פסול is because הגט is כולו בקיום הגט, etc.?!¹

¹ רב אשי is a valid קיום (just as השוק). Therefore, just as in the case of רבא the גט is כשר according to רב אשי (and we do not say חציו בתק"ח או כולו בקיום הגט), the same should apply here. אני הוא עד שני is no worse than שליח (just as כולו are no worse than חציו).
² It is on יא, דף in our ירושלמי texts. [The ירושלמי does not mention וכו' פ"ב ה"א.]
³ The שליח, who states אני הוא עד שני, knows that this testimony is not sufficient, therefore he may add that חציו בפנ"ח, in order to substantiate his original statement of אני הוא עד שני.

answers: תוספות

ויש לומר משום דלאו טעמא גמור הוא זה אי לאו טעמא דאו כולו בקיום הגט –

And one can say; because alone is not a sufficient reason to make the גט פסול, because - if not for the additional reason of הגט, או כולו בקיום הגט, גט פסול

דאין זה נוגע בעדות ממש⁴:

⁵. נוגע בעדות This is not exactly a case where he is actually

SUMMARY

נוגע is גט if the שליח says עד שני הוא עד שני, בפנ"ח חציו ואני הוא עד שני, because he is partially נוגע and (therefore we say) 'וכו' הגט וכו' (and therefore we say) בעדות

THINKING IT OVER

1. concludes that the שליח is not a ממש בעדות and therefore that is not the reason why it is פסול⁶, similarly the reason of 'וכו' הגט וכו', is not sufficient either, as תוספות asked in his initial question;⁷ so why indeed is the פסול?!⁸

2. תוספות explains that (part of) the פסול here is because the שליח is בעדות. However there (seemingly) is not פסול נוגע by הגט שליח, for we find that the wife is believed to bring her גט and say בפ"נ ובפ"נ, so why is there an issue of בעדות?!⁹

⁴ The שליח will not be affected personally or monetarily whether we accept his testimony or not. It is rather a matter of pride that his testimony be accepted; this is not considered ממש בעדות.

⁵ See 'Thinking it over' # 1.

⁶ See footnote # 5.

⁷ See footnote # 1.

⁸ See נח"מ.

⁹ See אמ"ה # 44.